

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa A. J.
przeciwko A. [...] Skarbu Państwa w W.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 kwietnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 grudnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1800 (jeden tysiąc
osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka A. J. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 grudnia 2014 r. oddalającego jej apelację od niekorzystnego dla niej wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 7 lipca 2014 r. Powódka wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - aktu notarialnego - umowy sprzedaży z dnia 11 lutego 1997 r. sporządzonej przed Notariuszem W. M. w O., Rep. A nr [...], opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w G. Skarżąca zarzuciła, że w obrocie funkcjonują dwa tytuły wykonawcze wystawione przeciwko niej, dotyczące tej samej wierzytelności. Są nimi wskazany w pozwie akt notarialny opatrzonego klauzulą wykonalności oraz prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w O. wydany w sprawie I C [...].

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił powództwo. Sądy obu instancji ustaliły, że tytuły wykonawcze wskazywane przez skarżącą nie są względem siebie konkurencyjne. Dotyczą wprowadzie tego samego stosunku prawnego - umowy sprzedaży zawartej przez powódkę z pozwaną A. [...] Skarbu Państwa w W., jednak obejmują inne roszczenia. Tytuł wykonawczy podważany w niniejszej sprawie dotyczy dochodzonych przez A. [...] od powódki niezapłaconych rat ceny nieruchomości. Natomiast wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 8 lutego 2005 r. zasądzone zostały od powódki A. J. na rzecz pozwanej A. [...] jedynie odsetki stanowiące oprocentowanie rat oraz odsetki ustawowe za nieterminową płatność poszczególnych rat w łącznej kwocie 114.898,52 zł. Nie zachodzi więc wypadek wydania dwóch niezależnych tytułów wykonawczych umożliwiających dwukrotne ściągnięcie tego samego długu.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego, wskazując jako naruszony art. 840 § 1 k.p.c. i wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku, ewentualnie jego zmianę przez uwzględnienie powództwa w całości i obciążenie pozwanych kosztami postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódki pozwana wniosła o poddanie kontroli zasadności przywrócenia powódce terminu do wniesienia tej skargi i odrzucenie skargi ze względu na wniesienie jej po upływie ustawowego terminu oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej A. [...] Oddział Terenowy w O. kosztów procesu. W przypadku nieuwzględnienia tego wniosku wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, ewentualnie o oddalenie tej skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew twierdzeniom pozwanej Agencji termin do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej został przez powódkę dotrzymany, ponieważ nadała go w urzędzie pocztowym w dniu 17 sierpnia 2015 r. a o nieskutecznej próbie doręczenia jej wyroku z uzasadnieniem dowiedziała się 10 sierpnia 2015 r. Znane powszechnie problemy z działaniem operatora pocztowego obsługującego korespondencję sądową w początkach 2015 r.

uzasadniają stanowisko zajęte przez Sąd Apelacyjny. Skarga kasacyjna została złożona wraz z wnioskiem. Niepodjęcie przez skarżącą ani jej pełnomocnika wcześniej czynności sprawdzających w sądzie, czy uzasadnienie zostało wysłane nie zmienia faktu, że czynności związane z doręczeniem zastępczym nie zostały prawidłowo wykonane, o czym powódka dowiedziała się 10 sierpnia 2015 r. Z tych przyczyn wstępna kontrola prawidłowości postanowienia Sądu Apelacyjnego o przywróceniu powódce terminu do wniesienia skargi kasacyjnej przeprowadzona przez Sąd Najwyższy nie wykazała wadliwości zawartego w nim rozstrzygnięcia.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. to znaczy wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które ujęła w pytaniu, czy uzyskanie przez wierzyciela wyroku sądowego zasądzającego to samo roszczenie, na które wcześniej wierzyciel uzyskał już tytuł egzekucyjny w postaci aktu notarialnego opatrzonego klauzulą wykonalności jest okolicznością, która w świetle art. 840 § 1 k.p.c. uzasadnia pozbawienie wykonalności tego aktu.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej

sprawy, ale także znajdzie zastosowanie przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstały wątpliwości. Zagadnienie powinno być istotne ze względu na wagę problemu interpretacyjnego dla systemu prawnego. Jeżeli w jakiejś kwestii Sąd Najwyższy się już wypowiedział, a nie wystąpiły w sprawie okoliczności dotąd nierozważone i argumenty rzucające nowe światło na dany problem - nie ma podstaw do przyjęcia, że spełniona została przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Konieczne jest także, aby zagadnienie rzeczywiście występowało w sprawie, a jego rozwikłanie było niezbędne do jej rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 596/14, LEX nr 1678068). Wskazane przez skarżącą zagadnienie prawne nie występuje w niniejszej sprawie, skoro z wiążących Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. ustaleń faktycznych Sądu Apelacyjnego wynika, że każdy z tytułów wykonawczych wskazywanych przez powódkę dotyczy innego roszczenia i ich przedmiot nie jest tożsamy.

W związku z tym, że przywołana przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., a wysokość tych kosztów z postanowień § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 6 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

jw